



ת"פ 61197/11/17 - מדינת ישראל נגד מרבית זידאן

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 61197-11-17 מדינת ישראל נ' זידאן

לפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשמת

מרבית זידאן

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד דקלה נעים מורן

מטעם הנאשמת: בעצמה וע"י עו"ד יוסף סמארה

הכרעת דין

כתב האישום ורקע

1. נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירות של קבלת דבר במרמה, עבירה לפי 415 רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977, קשירת קשר לעוון לפי סעיף 499(א)(2) לחוק, ושימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק.
2. כתב האישום הוגש ביום 27.11.17, אך תוקן בהמשך ההליכים, ביום 8.4.19, וההתייחסות להלן תהיה לכתב האישום המתוקן בלבד (להלן: "כתב האישום"). עוד יצוין, כי בשלבים מסוימים של הליך ההוכחות צורף תיק זה צירוף דיוני, בהסכמת הצדדים, לתיקים פליליים אחרים, וזאת לשם יעול ההליך וכדי לחסוך העדה כפולה של עדי תביעה. כתוצאה מצירוף זה, חלק מהראיות נשמעו במסגרת ת"פ 61397-11-17.



3. בהתאם לכתב האישום המתוקן, ביצעה הנאשמת מרמה כלפי המוסד לביטוח לאומי, בכך שהגישה ביום 5.12.12, בסניף נצרת של המל"ל, תביעה כוזבת לתשלום דמי אבטלה. במסגרת התביעה ובנספחיה הצהירה הנאשמת בכזב כי מחודש אוגוסט 2011 ועד לחודש אוגוסט 2012, עבדה אצל מעסיק בשם גדי יונג, וזאת בידעה כי מעולם לא עבדה אצל אותו מעסיק. בתמיכה לתביעתה הכוזבת הגישה הנאשמת למל"ל מסמכים ותלושי שכר מזוייפים, אשר הנאשמת ידעה כי הנם מזוייפים. צוין כי המל"ל קיבל את תביעה הנאשמת, בהסתמך על מצג השווא, והנאשמת קיבלה במרמה תשלום דמי אבטלה, בסך כולל של ₪ 24,795.

כתב האישום פירט כי תלושי השכר הפיקטיביים שהגישה הנאשמת למל"ל הונפקו לה לאחר שקשרה, בשנת 2012, קשר עם אדם בשם אבו טאהא, שממנו ביקשה שינפיק עבורה תלושי שכר פיקטיביים, לצורך הגשתם למוסד לביטוח לאומי, במסגרת תביעה לדמי אבטלה. צוין כי מי שהפיק את התלושים המזוייפים על שמה של הנאשמת בפועל, בהנחיית אותו אבו טאהא, היה מנהל חשבונות בשם ישראל תמיר (להלן: "תמיר").

4. בחלק מקדמי לכתב האישום הובאו פרטיו של הקשר הפלילי שקשרו אבו טאהא, מנהל החשבונות תמיר ואחרים, לשם ביצוע מרמה של המוסד לביטוח הלאומי במסגרת פרשת הונאה רחבה בה הוצאו כספים רבים מהמל"ל תוך הגשת תביעות כוזבות רבות, הדומות לתביעתה הכוזבת של הנאשמת.

אביא להלן את הדברים כלשונם בכתב האישום:

מוחמד זידאן (להלן: "אבו-טאהא") הוא עוסק מורשה, המשמש בעיקר כקבלן כוח אדם המספק עובדים בתחום החקלאות (תפקיד המכונה: "ראיס"), ביחד עם בניו, טאהא זידאן, מהראן זידאן וחאלד זידאן, העובדים עמו בעסק (המכונים כולם "ראיסים"). ישראל תמיר (להלן: "תמיר") הוא מנהל חשבונות אשר סיפק בתקופה הרלוונטית, משנת 2010 ואילך - שירותי הנהלת חשבונות לשורה של מעסיקים, בעיקר בתחום החקלאות.

במועד שאינו ידוע, קודם לשנת 2010, קשרו תמיר, אבו-טאהא ובניו, או מי מהם, קשר עם אנשים שונים, במטרה להונות את המוסד לביטוח לאומי, לשם קבלת גמלאות שונות, ביניהן מענק לידה, דמי אבטלה והבטחת הכנסה.

על פי השיטה, העבירו אבו-טאהא ובניו לתמיר את פרטיהם של הנאשמת ואנשים נוספים, אשר היו מעוניינים לרכוש מסמכים מזוייפים - תלושי שכר, אישורי העסקה ומכתבי פיטורין - אשר נחזים להיות מסמכים אמיתיים.

על סמך הפרטים שנמסרו לו, הפיק תמיר את המסמכים המזוייפים, באמצעותם ניתן יהיה להגיש תביעות כוזבות למל"ל, כל אחד בהתאם לתחום הרלוונטי עבורו, והעביר אותם לאבו-טאהא ובניו, או מי מהם, לצורך מכירתם לנאשמת ולאנשים הנוספים שהיו מעוניינים בכך.

את המסמכים המזוייפים הפיק תמיר תחת שמם של המעסיקים אשר היו בין לקוחותיו, כאשר אבו טאהא ובניו גבו מהנאשמת ומהאחרים סך של כ- 350 ₪ עבור כל תלוש מזויף. מסכום זה הותירו בידיהם כ-150 ₪, ו-200 ₪ הועברו לתמיר.

לצורך ניהול מעקב אחר קבלת הסכומים, שייך תמיר את הנאשמת ואת האחרים בתכנת הנהלת החשבונות "שקלולית" תחת כל מעסיק, ל-3 מחלקות: 6031 המיוחסת לטאהא, 6032 המיוחסת לאבו-טאהא, ו-6033 המיוחסת למהראן.



באשר למעסיק גדי יונג, שייך תמיר את הנאשמת והאחרים בשקלולית ל-4 מחלקות: 3035 המיוחסת לחאלד, 3036 המיוחסת לטאהא, 3037 המיוחסת לאבו טאהא ו-3038 המיוחסת למהראן (להלן: "המחלקות הפיקטיביות").

5. ניתן להוסיף ולציין, והדבר מוסכם על הצדדים ומצוין בסיכומי התביעה וההגנה, כי מדובר בפרשה גדולה, במסגרתה הוגשו עשרות רבות של כתבי אישום דומים לזה שכאן, שעניינם קצבאות דמי אבטלה, דמי לידה ואבטחת הכנסה שהוצאו במרמה מהמל"ל, תוך הסתמכות על זיופים ומעשי מרמה שנעשו על ידי מנהל החשבונות תמיר, והראיסים אבו טאהא ושלושת בניו. מנהל החשבונות והראיסים נשפטו למאסרים בפועל בבית המשפט המחוזי בגין חלקם המרכזי בפרשה ובקשר הפלילי.

יריעת המחלוקת

6. ביום 8.4.19 כפרה הנאשמת במיוחס לה וטענה כי התלושים הופקו לה בגין עבודה שעבדה בפועל. בהמשך, בעדותה ביום 7/12/20, אישרה הנאשמת כבר בתחילת חקירתה הנגדית כי אין היא טוענת שעבדה אצל המעסיק דני יונג, וכי אינה מכירה אותו (עמ' 35 ש' 19), אלא שלטענתה עבדה היא בחקלאות אצל אבו טאהא, וכי לפיכך האמינה שתלושי השכר והמסמכים הנם מסמכי אמת.

גם בסיכומי ההגנה נטען כי הנאשמת עבדה אצל קבלני כוח האדם אבו טאהא ובניו, וכי לא ידעה בפועל על שם מי מונפקים תלושי השכר. נטען במפורש בסיכומי ההגנה כי אין מחלוקת בדבר קיומו של היסוד העובדתי בדבר הזיוף (ראה סעיף 20 בסיכומי ההגנה), אלא שנטען כי הנאשמת לא הייתה מודעת לזיוף זה, וכי הטיפול בתלושים נעשה ע"י אחרים שלא בידיעתה. אם כך, בסיכומיה, הנאשמת אישרה כי לא עבדה מעולם אצל דני יונג, ואולם טענה שעבדה בחקלאות אצל חקלאים אחרים, לשם נשלחה ע"י אבו טאהא ואחרים, שבצעו זיוף שלא בידיעתה.

יצוין כי בהמשך סיכומי ההגנה (סעיפים 48-50) נטען, בניגוד לאמור לעיל, כי קיימת אפשרות שהנאשמת בכל זאת עבדה אצל אותו דני יונג, וכי קיומו של היסוד העובדתי לא הוכח.

הנאשמת אישרה את קבלת גמלת המל"ל בגין תביעת דמי אבטלה כמפורט בכתב האישום, אף לא שללה שהתביעה ונספחיה הוגשו על שמה.

לסיכום יריעת המחלוקת - חלה על המאשימה החובה להוכיח את הטענה כי הנאשמת לא עבדה אצל דני יונג, עניין שלמעשה כמעט ואינו מוכחש, ואולם עיקר המחלוקת הנה בשאלה אם הנאשמת הייתה מודעת למעשי המרמה והזיוף, ולכזב שבתביעתה למל"ל.

ראיות ועדים

7. מטעם המאשימה העידו המעסיק דני יונג ומנהל החשבונות ישראל תמיר. בנוסף העידו חוקר המשטרה צחי הרשקוביץ וחוקרת המל"ל שמחה אברג'ל. הוגשו כמוצגים העתקי המסמכים שהוגשו למל"ל - כתב התביעה לדמי



אבטלה, מכתב העסקה ותלושי שכר מטעם דני יונג על שם הנאשמת, ובנוסף גם תעודת עובד ציבור, וחקירתה הנאשמת עם תקליטור (מוצגים נוספים ועדות נוספת בתיק זה אינם קשורים לנאשמת זו).

מטעם הנאשמת העידה היא עצמה בלבד.

הכרעה והנמקה

8. לאחר ששמעתי את עדי הצדדים, עיינתי במוצגים ובטענות הצדדים בסיכומיהם, מצאתי כי המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשמת אמנם ביצעה את העבירות המיוחסות לה. שוכנעתי כי תלושי השכר שהגישה הנאשמת בתמיכה לתביעתה לדמי אבטלה הנם תלושים מזוייפים אשר אינם משקפים את המצב האמיתי, וכי הנאשמת מעולם לא עבדה אצל מעסיק זה. שוכנעתי עוד כי הנאשמת הייתה מודעת לזיוף ולמרמה, ולפיכך ביצעה את העבירות תוך קשירת קשר לעוון עם מנפיקי המסמכים, אבו טאהא והראיסים האחרים, יחד עם מנהל החשבונות תמיר. טענת הנאשמת, כי עבדה בפועל בחקלאות, ולא הבינה את מהות המרמה והזיוף, לא נמצאה אמינה, ולא ביססה ספק. אפרט להלן את נימוקי קביעותי.

9. כאמור, אין מחלוקת כי התביעה לדמי אבטלה על שם הנאשמת הוגשה למוסד לביטוח לאומי ביום 8/11/12 (ראה מוצג ת/1), וכי צוין בתביעה זו שהנאשמת עבדה בחקלאות אצל גדי יונג ביישוב בית לחם במשך שנה וחודש, עד שפוטרה ביום 31/8/12. המסמך מגובה באישור מעסיק על העסקת הנאשמת ועל גובה שכרה. בהתאם לאישור המעסיק, הנאשמת עבדה אצל גדי יונג מיום 1/8/11 ועד 31/8/12 ופוטרה עקב חוסר בעבודה. על הטופס חתום מנהל החשבונות ישראל תמיר, ובמקום השמור לחתימת המעסיק מוטבעת חותמת של בית לחם הגלילית. לתביעה מצורפים תלושי שכר לכל חודשי העבודה על שמה של הנאשמת מטעם המעסיק "גדי יונג בית לחם הגלילית".

10. גדי יונג העיד כי עיסוקו בקטיף של תוצרת חקלאית למפעלי מזון, וכי העבודה מתבצעת בקיבוצים ומושבים בכל רחבי הארץ לפי הזמנות, באמצעות קומביינים וטרקטורים, המופעלים על ידי עובדים (עמ' 7 ש' 14). יונג העיד כי העסיק בין 15 ל-30 עובדים, תלוי בעונה. לדבריו, לא העסיק כלל נשים, וכל העובדים שהעסיק היו בעלי הכשרה להפעלת טרקטור או קומביין.

יונג העיד כי לא עבד עם משפחת זידאן - אבו טאהא ובניו (עמ' 8 ש' 5)

יונג שלל את האפשרות שהנאשמת עבדה אצל בליקוט ירקות, והעיד כי לא עבדו אצלו כלל בליקוט (שם ש' 12)

כשהוצגו לעיונו של יונג המסמכים ת/1, שהגישה הנאשמת למל"ל, העיד כי מדובר בתרמית של מנהל החשבונות תמיר, וכי הצהרת המעסיק אינה חתומה על ידו או בחותמת שלו. יונג הבהיר כי שם החברה שבבעלותו הוא "יונג אתגר" ואילו על הטפסים מתנוססת חותמת של בית לחם הגלילית.

גם תלושי השכר על שמה של הנאשמת הוצגו, ויונג העיד כי לא הוא הפיק אותם.

העד מסר כי מנהל החשבונות תמיר ניהל את ענייניו.



11. נתתי אמון מלא בגרסתו של העד גדי יונג. כפי שיובהר, וכפי שכבר צויין, הנאשמת אינה עומדת על הטענה שעבדה אצל יונג, כך שממילא אין בפיה טענה מפורשת שדבריו, על כך שלא העסיק אותה אצלו, אינם אמת. בנוסף, וזאת יובהר בהמשך, עדות יונג נתמכת לחלוטין בעדותו של מנהל החשבונות תמיר. ההגנה נמנעה כמעט מחקירה נגדית של יונג, ולא הגישה, למרות שקיבלה אישור לכך, פרוטוקול מחקירה נגדית של עד זה בתיק פלילי אחר באותה פרשה. יונג העיד כי הכיר את העובדים שעבדו אצלו, והעביר להם הדרכות. מדובר במספר עובדים מצומצם יחסית, כולם גברים, מפעילי כלים חקלאיים כבדים, שעסקו בקטיפ ממוכן במשקים ברחבי הארץ, וחלקם עבדו אצל יונג שנים ארוכות. יונג לא עבד עם הראיסים. לא נותר אצלי כל ספק בכך שהנאשמת, שטענה כי עבדה בליקוט וקטיפ ירקות, במשקים שונים, שבהם הוצבה ע"י הראיסים - לא עבדה אצל יונג כלל, וכי אילו עבדה אצלו, היה יונג זוכר זאת ומציין זאת.

10. מנהל החשבונות ישראל תמיר העיד כי בשנים 2009-2015 שימש כמנהל חשבונות של משקים שונים במושב בית לחם הגלילית ובית שער, וביצע הנהלת חשבונות ושרותי שכר. בנוסף, שימש מנהל חשבונות של בית לחם הגלילית ואף ישב במושב במשרד. תמיר העיד כי הכיר את הראיס מוחמד זידאן מכפר מנדא, ובשלב מסוים נענה להצעתו להנפיק לו תלושי שכר כוזבים בתחום החקלאות לאנשים אשר שמותיהם נמסרו לו ע"י הראיס. את אותם שמות "הטמיע" תמיר בכזב במערכת החשבונאית של רשימת עסקים חקלאיים, לקוחותיו כמהל חשבונות, בבית לחם הגלילית ובית שער. תמיר העיד כי היה מספק תלושי עבודה כוזבים תמורת תשלום שהועבר לו בסך 100-200 ₪ לכל תלוש, וכי ביצע עבירות רבות מאד לאורך תקופה ממושכת.

לדברי תמיר "העסק התפתח" לכדי שיטה, שבמהלכה קיבל שמות מאבו טאהא, ושני בניו, טאהא ומהראן (בהמשך, עמ' 19 ש' 12 העיד כי עבד גם עם בן נוסף של אבו טאהא ששמו חאלד) עד כי נוצר צורך של מעקב אחר האינפורמציה, ולכן תמיר ביצע חלוקה ל"מחלקות" עם סימון מספרי מיוחד, אשר יבהיר לתמיר, לשימושו האישי, ולשליטה באינפורמציה, איזה שם נמסר ע"י איזה ראיס (עמ' 13, ש' 3 ואילך).

תמיר הבהיר כי כל השמות שנמסרו לו על ידי אבו טאהא ובניו הוטמעו על ידו בכזב כעובדים אצל החקלאים השונים, וכי הוא בטוח שאיש מאותם עובדים אשר הוא טיפל בניירת שלהם לא עבד בפועל במקום העבודה המוצהר בתלושי העבודה, אשר אותם הנפיק תמיר בכזב (עמ' 14 ש' 7).

לגבי בית לחם הגלילית - תמיר הבהיר כי הראיסים לא עבדו עם אנשי המושב כלל, וכי איש מהעובדים שאת תלושי העבודה שלהם זייף לא עבד בפועל במושב בחקלאות. לעומת זאת, תמיר ציין כי במושב בית שער, במשק חקלאי של דני וזיו שומן, עבדו אנשיו של אבו טאהא, ואולם תמיר אינו יודע מי עבד שם (עמ' 14 ש' 9).

תמיר העיד כי התלושים המזוייפים שמשו את אותם "עובדים" ששם הוטמע על ידו בכזב, לשם קבלת דמי אבטלה, דמי לידה או השלמות הכנסה (עמ' 15 ש' 18) וכי הוא עצמו מילא טפסי אבטלה וחתם עליהם במקום המעסיק בחותמת שלו ובחתימתו "תמיר ישראל הנהלת חשבונות".

11. הוצגו לתמיר המסמכים ת/1, שהוגשו למל"ל בשם הנאשמת, ולגביהם העיד תמיר במפורש:

"זה עובד שלא עבד, זה תלוש מזוהם מוטמע על ידי" (עמ' 16 ש' 21).

כך העיד גם על תלושי השכר:



"ת: אני מזהה את התלושים ומזהה את המחלקה, מזהה שאלה פעולות שאני ביצעתי

ש: מה זה "פעולות שאני ביצעתי"?

ת: פעולות שאני הטמעת לבקשת אחד הראיסים. זה תלוש מזהם של עובד שלא עבד אצל אותו מעסיק. (עמ' 16 ש' 25).

ישראל תמיר זיהה באולם את עלי זידאן, בנו של אבו טאהא, ואחיהם של יתר הראיסים, שהנו בעלה של הנאשמת, ואמר כי הוא מכיר את הנאשמת. תמיר ציין, לשאלת ביהמ"ש, כי הנאשמת לא עבדה בבית לחם באופן חד משמעי (עמ' 18 ש' 22). לשאלת הסנגור אם הנאשמת עבדה במשק שומן בבית שערים, ענה תמיר כי היא אכן עבדה שם, אבל הפסיקה לעבוד ועבדה במקומות אחרים. עוד ציין כי ראה את הנאשמת עובדת בכפר מנדא בירקות (עמ' 18 ש' 19).

12. תמיר העיד כי חלק מהחקלאים שאצלו "הטמיע" כזב עובדים לבקשת הראיסים ידעו על מעשיו, וחלק לא (עמ' 20 ש' 5), וכי הוא אף דאג לכך שהוצאות השכר הפיקטיביות ינוכו על ידי המעסיקים מול רשויות המס (עמ' 20 ש' 30). באשר לגדי יונג, תמיר העיד באופן נחרץ כי חקלאי זה לא ידע על מעלליו. תמיר אף הפנה לכך שלא זייף בפועל את חתימתו של יונג בטופס הפיטורין הפיקטיבי שזייף עבור הנאשמת, בתמיכה לטענתה כי עבדה אצל יונג ופוטרה, אלא רק הטביע חותמת של "בית לחם הגלילית". תמיר אף הביע תמיהה על כך שלא נתפס עוד קודם ושהמל"ל קיבל את הטפסים במתכונתם, כשהם חתומים רק בחותמת הישוב ובחתימת מנהל חשבונות. תמיר העיד שאמר לעצמו: "נמשיך עד שיתפסו אותנו" (עמ' 22 ש' 29).

13. עדותו של מנהל החשבונות תמיר מקובלת ואמינה עלי על כל חלקיה. בראש וראשונה יש לציין כי מהות עדותו של תמיר אינה מצויה למעשה במחלוקת, שכן הנאשמת, כאמור, אינה שוללת כלל בגרסתה כי תמיר, יחד עם אבו טאהא, זייפו והכינו עבודה את מסמכי תביעתה הכוזבים למל"ל, אלא שטוענת היא כי בפועל עבדה בחקלאות, לאו דווקא אצל יונג בבית לחם, אלא במקומות אחרים דרך הראיסים.

סיכומי ההגנה ביקשו לקבוע כי לעדותו של תמיר אין משקל, וכי אין ליתן בו אמון. נטען כי מדובר בעבריו מורשע, שנשפט בגין מעשיו בפרשה זו למאסר משמעותי. עוד נטען כי העד לא היה עקבי בעדותו לגבי חלוקת שמות העובדים הפיקטיביים למחלקות, אותן סימן במספרי קוד שידועים רק לו, בהתאם לשמו של הראיס שהפנה אליו את השם - אבו טאהא, בנו טאהא, הבן מהראן והבן ח'אלד. לא ראית בדברים אלה ממש, ולא מצאתי כי העדות נפגעת בשל אי דיוק, אשר ייתכן ונפל, בעניין זה. תמיר העיד כי "הטמיע" (כך כלשונו) עובדים רבים מאד במערכת החשבונאית שניהל כמנהל חשבונות, וכי הנפיק אלפי תלושים, לשמות ש"זרמו" אליו מארבעת הראיסים. בנסיבות אלה, שעליהן אין מחלוקת, אין כל רבותא לדידי לשאלת מיון השמות בין הקבוצות, ואין בבלבול של העד בעניין זה, שהנו נקודתי ושולי, כדי לפגוע בטענתו הבוטחת כי הנאשמת כאן, מרוות זידאן, לא עבדה אצל דני יונג, כי מסמכיה זויפו על ידי תמיר, כי התלושים הונפקו לה על ידו כזב, וכי שמה הועבר לו על ידי מי מהראיסים במסגרת פרשת המרמה הגדולה, במטרה להונות את המל"ל.

14. בעדותו של תמיר ניכר גילוי הלב של מי שהודה ונטל אחריות על מעשיו, אף שילם בגינם מחיר בענישה. אני



מתעלמת מכך שידו של עד זה הייתה יד מרכזית במעל, וכי העבירות שביצע אינן מחמיאות לו כלל ואף מטילות צל כבד על אישיותו. חרף האמור, מדובר במי שהורשע ונשפט למאסר על בסיס הודאתו, ובשלב העדות כבר סיים לרצות את עונש המאסר שלו. בחקירתו הנגדית לא עומת תמיר כלל עם אמירותיו בחקירתו במשטרה או במשפטים אחרים בהם העיד, ולא נטען על ידי ההגנה שעדותו בבית המשפט סותרת גרסאות אחרות שמסר. אין לפיכך כל טענה כי מדובר בעדות בלתי עקבית או רצופת סתירות, גם אין כל הצבעה על מניע שיש לעד זה להזיק לנאשמת או להפליל אותה לשווא. לא נטען כי העד קיבל טובת הנאה כלשהי תמורת עדותו, ונראה כי העונש שהוטל עליו הנו החמור בפרשה, ובוודאי שחמור הוא מכל עונש שעלול להיגזר על הנאשמת. מצאתי כי תמיר העיד כמי שמתנקה, באמצעות הודאה מלאה ומסירת אמת, מחטאיו, עליהם הוא מצר. כאמור, גרסתו אמינה עלי, ומצאתי חפה מהגזמות, ומדויקת. אין לי ספק כי אילו הייתה אפשרות שהנאשמת, המוכרת לתמיר, הייתה בפועל עובדת בבית לחם הגלילית, או במקום אחר, בידעת תמיר, היה העד מוסר זאת. מכאן כי אין כל ספק בגרסת תמיר לפיה הנאשמת לא עבדה, וכי הוא זיף את מסמכיה ואת תלושי העבודה שלה לבקשת הראיסים בדומה לתלושים רבים מאד לגבי אנשים רבים אחרים.

15. באשר לגרסת הנאשמת - הנאשמת נחקרה במסגרת חקירת הפרשה ביום 25/1/16, על ידי חוקר משטרת להב הרשקוביץ, וחוקרת המל"ל שמחה אברג'ל. ב"כ הנאשמת טען כי נפל מחדל באופן חקירתה, וזאת כי בפועל הייתה זו החוקרת אברג'ל שביצעה את עיקר התשאול, לאחר שהחוקר הרשקוביץ ביצע את הזהרתה של הנאשמת כדין, ולא השתתף ביתר החקירה. נטען כי לאברג'ל אין את ההסמכה הנדרשת לבצע חקירה בעבירות על חוק העונשין, וכי סמכותה מצמצמת לעבירות על חוקי הביטוח הלאומי בלבד, וכי מדובר במחדל.

דין טענות אלה להידחות. לא מצאתי כל דופי בניהול החקירה בשיתוף פעולה של גורמי משטרה עם גורמי המל"ל. ניכר כי שיתוף הפעולה, לפיו חוקר המשטרה היה זה שהשמיע את האזהרה, הפך את החקירה לחקירה משטרתית לכל דבר. מעבר לכך מקובלת עלי טענת המאשימה כי ישנה הקבלה בין עבירת המרמה בחוק הביטוח הלאומי, לבין העבירה על פי סעיף 425 לחוק העונשין המיוחסת לנאשמת, וכי הפרורגטיבה לבחור את עבירת האישום נתונה למאשימה בסופו של דבר. גם אילו מצאתי ליקוי כלשהו בהכשרתם של החוקרים, וזאת איני מוצאת כאמור, לא היה בכך בהכרח כדי לפסול את קבילות חקירתה של הנאשמת, שנגבתה באמצעות מתורגמנית והוקלטה. מדובר בחקירה קבילה כמוצג, ללא כל סייג.

16. הנאשמת לא העידה בחקירה ראשית, וסוכם כי חקירתה במשטרה תשמש כגרסתה. בחקירתה (ת/2) מסרה הנאשמת כי עבדה אצל אבו טאהא בחקלאות במשך תקופות שונות במהלך 20 שנה, וכי כשלא הייתה עבודה, הייתה הולכת לביטוח לאומי. הנאשמת לא ציינה, ואמרה כי אינה יכולה לציין, באילו תקופות עבדה. כשנשאלה איפה בדיוק עבדה, ענתה שעבדה בבית שערים אצל יהודי שאת שמו אינה יודעת ובבית לחם. כשנשאלה עם מי עבדה, לא הצליחה למסור שמות של בחורות נוספות שעבדו עמה, מלבד שם אחד, "אום מחמד". לדבריה עבדה בקטיף של ברוקולי, כרובית ובצל, וניקתה עשבים. שכרה, בסך 3500 - 3700 ₪ לחודש, שולם לה לדבריה במזומן ע"י אבו טאהא.

כשהוצגה לנאשמת בחקירתה התביעה שלה משנת 2012, נשוא כתב האישום, אישרה כי החתימה על טופס התביעה הנה שלה (ת/2 עמ' 3). מלבד החתימה, טענה כי הכתוב לא נכתב על ידה וכי אינה כותבת בעברית. הנאשמת מסרה כי אינה מכירה את המעסיקים היהודים, וכי אבו טאהא היה מסייע אותה לעבודה וממנה. כשנשאלה אם מכירה את גדי יונג - השיבה בשלילה.



17. בבית המשפט, הנאשמת אישרה בחקירתה הנגדית כי איננה מכירה את גדי יונג, אשר העיד בבית המשפט בנוכחותה, וכי לא ראתה אותו ולא פגשה אותו (עמ' 35 ש' 21), ואף הבהירה כי אינה טוענת שעבדה אצל יונג דווקא, אלא כי עבדה אצל אבו טאהא. בהמשך אישרה כי יונג לא נתן לה מכתב פיטורין, וכי גם את המסמכים קבלה מאבו טאהא. למרות דברים אלה, המהווים למעשה הודאה מפורשת בכך שטענה שנטענה בשמה מול מל"ל, לפיה עבדה אצל יונג תקופה ממושכת, אינם נכונים, עמדה הנאשמת על הטענה כי כל מה שהצהירה בביטוח אותי הוצהר על בסיס עבודת אמת: "כל מה שהגשתי למוסד לביטוח לאומי זה עבור עבודה שביצעתי בפועל" (עמ' 36 ש' 13), והבהירה בהמשך: "אני עבדתי אבל לא יודעת אצל איזה יהודי".

כשנשאלה מי מילא עבורה את הטופס 1/ת, ענתה כי היה זה בעלה, או חמיה אבו טאהא, וכי היא אינה יודעת לכתוב בעברית. כששאל אותה התובע אם ידוע לה שניתן להגיש תביעה גם בשפה הערבית, ענתה כי לא ידעה על כך, וכי אילו הייתה יודעת, הייתה ממלאת את הטפסים בעצמה. הנאשמת אישרה שוב כי החתימות על הטפסים הנן שלה.

18. בפני נאשמת, בת 47, אשר הודתה בביתה משפט בפה מלא כי חתמה על טפסים המהווים הצהרת שקר, וכי לא עבדה כלל אצל דני יונג, אותו מעסיק שלגביו הצהירה בטופס רשמי כי הוא העסיקה במשך למעלה משנה. לטענתה, לא ידעה על מה היא חותמת עקב קשיי שפה, וכי עבדה בפועל בתקופות שהצהירה, במשקים אחרים, שבהם הוצבה ע"י אבו טאהא.

19. מצאתי את גרסת הנאשמת כבלתי אמינה וכבלתי מתקבלת על הדעת.

ראשית, ולפני הכל, נגועה גרסת הנאשמת בפרדוקס מובנה, שכן אין כל טעם הגיוני לתסריט שהיא מציעה, ולפיו טרחו אבו טאהא, הראיסים או מי מהם, ומנהל החשבונות תמיר, להנפיק לנאשמת זו מסמכים כוזבים, כדי לתמוך במצג שווא שעבדה אצל יונג בבית לחם הגלילית, במשך שנה תמימה מאוגוסט 2010 עד אוגוסט 2011, אם בפועל עבדה היא באופן חוקי ותקני אצל מעסיק אחר. הדעת נותנת כי אילו אכן עבדה אצל חקלאי אחר, ואכן פוטרה, הייתה מגישה, אם בעצמה, ואם באמצעות האחרים, מסמכי אמת. באופן זה היו נחסכים "דמי הזיוף" שגבה תמיר על שרותיו הכוזבים, ואילו הנאשמת הייתה נהנית מזכויות בחסות החוק ללא כל מרמה. העובדה שהציגה מסמכים, אשר כעת הוכח כי הנם כוזבים, מטילה על הנאשמת צל של חשד, וניתן לומר כי נטל הפרכת הראייה עובר כעת למגרש שלה, וכי עליה להסביר בראיות של ממש מדוע היא חתומה על מצג שאיננו אמת.

20. חתימתו של אדם בגיר ונעדר ליקויים הנה ראייה עם משמעות מיוחדת, אשר משמעותה הסבירה והנהירה לכל, הנה כי אותו אדם מסכים ומאשר את החתום על ידו. מי שטוען כי חתימתו ניתנה ללא הבנה ובשל טעות או הטעייה, נושא בנטל שכנוע מיוחד להוכיח טענתו, שכן החזקה הנה, כאמור, כי אדם מבין על אשר הוא חותם.

21. טענת הנאשמת כי פעלה בחוסר מודעות ובחוסר הבנה, וחתמה על מסמכים שמילא בעלה, או אבו טאהא ללא הבנה של מהותם, אינה מסתדרת עם הרושם שהותירה הנאשמת בעדותה. התרשמתי כי מדובר במי שמתמצאת היטב בפרטי אישומה, ומאישה בעלת יכולות טובות, ובוודאי ללא כל מוגבלות או ליקוי. מצאתי כי הנאשמת העידה באופן מניפולטיבי ובלתי אמין כשמחד לא ידעה לתת כל פרט מדויק לגבי מקומות או משקים בהם עבדה לטענתה במשך כל שנת העבודה לגביה הצהירה בטפסים, ומאידך, התעקשה כי מדובר בעבודת אמת עליה דווחה.



22. בחקירתה הנגדית ציינה הנאשמת כי עבדה בבית שערים אצל מעסיק בשם דני, וטענה כי זהו השם היחידי הזכור לה מהאנשים שאצלם עבדה (עמ' 37 ש' 17). הנאשמת לא ציינה את השם "דני" כלל בחקירתה ת/2, שבה נמנעה מלהזכיר שם כלשהו, וטענה שאינה מכירה את המעסיקים. מצאתי כי מדובר בהתפתחות בלתי אמינה בגרסת הנאשמת, שבחרה לציין את השם "דני", כשהיא מכוונת כנראה לחקלאי דני שומן מבית שערים, אשר לגביו העיד ישראל תמיר שהיה היחידי שבפועל העסיק עובדים של הראיסים (ראה התייחסות לעיל בעמ' 6 ש' 11). זהו נסיון ברור ליצור ספק, ולשכנע שיתכן והנאשמת עבדה אצל שומן בתקופה האמורה, ומסיבה כלשהי דווח לגביה שעבדה אצל יונג, ואולם אין בגרסה הכבושה של הנאשמת כל הגיון, וניכר כי היא באה לעולם באיחור, לאור גרסת תמיר, שלא הייתה ידועה לנאשמת בעת חקירתה במשטרה.

23. סיכומי ההגנה הפנו לכך שרוב רובם של עשרות הנאשמים, שהאשמו בבית משפט השלום בכתבי אישום דומים באותה פרשה הודו בהסדרי טיעון. נטען כי עמידתה של הנאשמת על כפירתה, בניגוד לאחרים, מעידה כשלעצמה על אמיתות גרסתה, כי עבדה בפועל. מבחינתה של הנאשמת, כך נטען, לא היה זה חשוב איזה תלוש יוגש למל"ל, והיא לא ידעה על הזיוף, שנעשה ע"י הראיסים, בלא מעורבותה. אין בידי לקבל את הטענה, ומצאתי כאמור בלתי סבירה ובלתי הגיונית, ואולם אילו היה בדברים אמת, הרי שהיה מצופה כי הנאשמת תתמוך הטענה בעדותם של הראיסים או של מי מהם.

24. ב"כ הנאשמת הודיע בתום פרשת התביעה כי אבו טאהא, מוחמד זידאן, יעיד מטעם הנאשמת להגנתה (עמ' 32 ש' 31), ואולם בסופו של דבר, אבו טאהא לא העיד.

יש לזכור, כי לא מדובר במעסיק מרוחק או בקבלן כוח אדם מנוכר, כי אם בחמיה של הנאשמת, אביו של בעלה. מדובר במי שכבר נשפט ונדון לעונש בגין חלקו בפרשה, שאינו חשוף כעת לכל סיכון בגין הפללה עצמית. אילו היה אבו טאהא מתייצב על דוכן העדים ומעיד שהנאשמת עבדה בשנים האמורות, באופן קבוע, אצל מעסיק כשלהו, והיה מסביר מדוע הוגשו בחתימתה תלושים כוזבים כאילו עבדה אל יונג, אם עבדה בפועל אצל אחר - ניתן היה להתרשם ממידת כנותו ומעמידת גרסתו בחקירה נגדית. משלא הובא לעדות, בניגוד להגיונם של דברים, נותרת טענת הנאשמת ללא כל תמיכה, ואין בה כל אמון.

25. הימנעות צד מלהביא ראיה אשר אמורה לסייע לו על פי גרסתו, משחקת לרעתו, וסותרת את עצם הטענה הקשורה לראיה זו. אי הזמנת עד הגנה, שמצופה להזמין - פועלת לרעת נאשם.

ראה לעניין זה את דברי ביהמ"ש העליון בע"פ 437/82 אבו נ' מ"י (6.4.83)

"הלכה פסוקה היא, שהימנעות מהזמנה לעדות של עד הגנה, אשר לפי תכתיב השכל הישר עשוי היה לתרום לגילוי האמת, יוצרת הנחה, שדבריו היו פועלים לחיזוק הגירסה המפלילה, בה דוגלת התביעה"

ראה בנוסף, מתוך ע"פ 1523/05 פלוני נ' מדינת ישראל (2.3.06, בס' 79) :



"המערער מלין על שבית המשפט זקף לחובתו אי הבאתם של עדים שיכלו לאושש טענותיו בעוד לא ניתן משקל דומה לאי הבאתם של עדים מטעם התביעה שלטעמו נחוצים הם. טענה זו אין בידי לקבל. כידוע הכלל הוא כי הימנעותו של נאשם מלזמן לעדות עד הגנה אשר נוכח גרסתו של הנאשם צו ההיגיון הוא כי עדותו תתרום לבירור האמת, פועלת לחובתו"

26. טענת הנאשמת, לפיה עבדה בבית שערים במשק חלקאי, או במספר משקים, במשך שנה ומעלה, בשנים 2009-2010, טרם הופסקה עבודתה, ובכל זאת אין ביכולתה לציין בוודאות את שמו של המעסיק, או את שמותיהן של עמיתות לעבודה, הנה טענה בלתי אמינה, שיש בה משום הרחקה עצמית מלאכותית של הנאשמת, ונסיון מצדה לנסוך עירפול מכוון, במטרה לשכנע כי היא אישה פשוטה, שאינה אחראית למסמכים, שהיום ברור כי הנם כוזבים, שהוגשו בשמה, והביאו לה תשואה נאה של קרוב ל25,000 ₪. לא שוכנעתי בגרסתה של הנאשמת, ומצאתי את טענותיה כבלתי אמינות. על פי ההגיון הסביר, אדם מודע ומכיר את סביבתו ואת האנשים שאיתו, שהרי לא במכונה מדובר, אלא באישה הטוענת לעבודה במשך שנה ומעלה, ולהפסקת עבודה, דווקא באוגוסט 2012. אם עבדה הנאשמת במשק קטן ואינטימי, במשך שנה תמימה, הרי שהיה מצופה ממנה להכיר את החקלאי שהעסיק אותה, שאותו מן הסתם הייתה אמורה לפגוש על בסיס יומי בעבודה במשק קטן. אילו עבדה שנה תמימה במשק גדול, שבו יתכן ואינה פוגשת את המעסיק באופן תדיר, הרי שהיה מצופה שתכיר את שמותיהן של עובדות נוספות, אולי לא מעטות, שהיו אמורות לעבוד עמה, ולא רק את אותה עובדת יחידה שאת שמה הסתמי "אום מחדד" ציינה הנאשמת כשנשאלה אם מכירה היא עובדות נוספות. הגיוני כי לפחות חלק מהעובדים שהועסקו ע"י אבו טאהא הגיעו מכפר מנדא ומהסביבה, ולכן מוכרים לנאשמת בת הכפר. לפיכך, הטענה כי הנאשמת לא מכירה איש מהעובדים והעובדות שעבדו עמה לטענתה אצל המעסיק האלמוני, מעידים כי לא עבדה כלל, וכי טענתה אינה אמת.

27. אין לשלול שהנאשמת עבדה בזמנים כלשהם בעבר בעבודות חקלאות, מטעם אבו טאהא, והדבר אף אושר על ידי ישראל תמיר, אשר העיד כי בתקופה מסויימת עבדה הנאשמת במשק שומן בבית שערים, עד שחדלה לעבוד שם. ואולם אין צורך לומר, כי עבודה בזמן לא ידוע של הנאשמת אין פירושה כי עבדה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, במשק יונג או בכל מקום אחר, וכי פוטרה כפי שהצהירה.

28. העבירות המיוחסות לנאשמת, קבלת דבר במרמה, ושימוש במסמך מזוייף, כרוכות ביסוד נפשי של מחשבה פלילית בדרגת מודעות "רגילה" (וזאת בניגוד לטענת סיכומי ההגנה בסעיף 60 כי יש להוכיח כוונה מיוחדת). לגבי שימוש במסמך מזוייף - המודעות הנדרשת להוכחה, הנה לגבי היותו של המסמך, שבו נעשה שימוש, מזוייף לגבי מרמה, יש להצביע על מודעותו של המבצע להיות המעשה מעשה מרמה, ולקיומן של נסיבות מחמירות, אם ישנן כאלה, וכן על כוונה להגשים את התוצאה של קבלת הדבר, לפחות ברמת הכונה הפלילית של פיזיות ראה עפ 5102/03 מדינת ישראל נ' דני קליין (4.9.07) פסקה 32.

29. כאן, הנאשמת העידה במפורש כי פעלה לקבל קצבת אבטלה, וכי קיבלה את הכספים לאחר שהפסיקה לעבוד אצל מעסיק. כפי שצוין, משהוכח כי הנאשמת חתמה על מסך כוזב, שנתמך בתלושים מזוייפים, ומשנדרחו טענותיה של הנאשמת כי לא ידעה על מה היא חותמת, וכי עבדה בפועל אצל מעסיק אחר - הוכח מעל לכל ספק כי היא הייתה מודעת לטיב המרמה ולקיומו של הזיוף, כי ידעה היטב שהמסמכים לא מצהירים עובדות אמת, וכי פעלה בכוונה לקבל



את הקצבה והכסף על בסיס המרמה והזיוף. המעשים בוצעו תוך קשר לעוון עם אבו טאהא.

אשר על כל האמור לעיל - אני מרשיעה את הנאשמת בשלוש העבירות שיוחסו לה בכתב האישום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום י"ד שבט תשפ"א, 27/01/2021 במעמד הנוכחים.

רות שפילברג כהן, שופטת

ניתנה היום, י"ד שבט תשפ"א, 27 ינואר 2021, במעמד הצדדים